

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Бянь Наньнань** «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції», подану на здобуття ступеня доктора філософії, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми дослідження. В умовах глобалізаційних та інформаційних викликів сучасного культурно-освітнього простору та ізоляційних тенденцій панування он-лайн освіти дефіцитом стає здатність молодого покоління музикантів до виконавської саморегуляції в умовах концертного виступу. Означена проблема набуває особливої актуальності у вокальному виконавстві, де якість художньої інтерпретації музичних творів напряду залежить від здатності керувати власним психо-фізичним станом, ступеня емоційної виразності, наявності досконалої вокальної техніки, оригінальним вирішенням інтерпретаційних завдань тощо.

У науково-педагогічному просторі України висвітлення проблеми вокально-виконавської підготовки здобувачів освіти отримали своє відображення у розвідках О. Прядко, Н. Овчаренко, Д. Юник, Н. Кьон та ін. Фундаментальні положення вокальної педагогіки сформулювали В. Антонюк, О. Стахевич, Ю. Юцевич. Дослідження феномену саморегуляції у професійній діяльності музиканта характеризуються поєднанням соціологічних, психологічних, педагогічних та мистецьких вимірів. Соціально-психологічні концепції саморегуляції особистості апелюють до взаємодії індивіда з соціальними структурами та ролями (Burke, D'Olivares Nelson, McCall, Rosenberg, Stets, Stryker, Thagard, Wood та ін.). У класичних роботах із психології саморегуляція розглядається як здатність особистості контролювати власні когнітивні, емоційні та поведінкові процеси для досягнення цілей (Baumeister, Carver, Erber, Gailliot, Scheier та ін.). У межах музичної педагогіки та вокальної методики низка досліджень присвячена розвитку технічних, інтерпретаційних і психологічних аспектів вокальної підготовки майбутніх педагогів. Водночас дослідження Ло Чао, Лоу Яньхуа, Вей Ліньтао, Чжоу Ї та ін. присвячені методиці вокальної підготовки китайських здобувачів освіти в умовах поєднання національних педагогічних традицій і європейської вокальної спадщини, акцентують увагу на підходах до персоніфікації технічної підготовки майбутніх виконавців і є дотичними проблемам саморегуляції. Технологічні аспекти саморегуляції в навчальному процесі розвивають Negru та Porta, які досліджують інформаційно-комунікаційні засоби підтримки вокальної дидактики. Міжкультурні перспективи саморегуляції та педагогічної мобільності розглядають Ван Біньбінь, Г. Ніколаї, та Ю.Хенцюань N. Koehn, що розширює розуміння саморегуляції у глобальному освітньому просторі.

Сучасні наукові підходи до вокальної підготовки у системі вищої мистецько-педагогічної освіти пов'язують її з формуванням фахової компетентності майбутніх викладачів вокалу, визначенням педагогічних умов та методологічного забезпечення освітнього процесу, що характерно для

досліджень одеської наукової школи (Н. Кьон, Л. Степанова, Н. Толстова, Го Яньцзюнь, Тао Жуй, Чжан Венлі, Ян Пенфей, Янь Пен та ін.).

Проте проблема підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції ще не знайшла свого вирішення в наукових розвідках. Отже, її (проблеми) конкретизація у дослідницькому полі мистецької педагогіки, зокрема вокальної, саме на часі. Доцільність дослідження обраної проблеми посилюється необхідністю розв'язання суперечностей між: потребою у виявленні теоретико-методичних засад підготовки майбутніх викладачів-музикантів до концертної діяльності та відсутністю достатнього масиву наукових досліджень розв'язання означеної проблеми; актуалізацією проблеми вокально-виконавської саморегуляції та відсутністю її теоретичного і практичного розв'язання в науково-методичному просторі вокальної педагогіки; нагальною потребою вищої школи у кваліфікованих магістрах музичного мистецтва, які можуть досконало виконувати свої дидактичні функції, та відсутністю методики їхньої підготовки до вокально-виконавської саморегуляції; необхідністю контролю щодо якості підготовленості майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції та відсутністю визначених критеріїв її оцінювання. Необхідність розв'язання виявлених суперечностей, актуальність, недостатній рівень теоретичної та практичної розробленості проблеми підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції зумовили вибір теми дослідження.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, та їх достовірність зумовлена методологічною основою дослідження, що ґрунтується на комплексі взаємодоповнювальних наукових підходів: міждисциплінарному (наскрізному), аксіологічному, особистісному, антропологічному, праксеологічному, комунікативному, акмеологічному, синергетичному і холистичному. Провідними принципами означеної підготовки визначено такі: індивідуалізації вокальної підготовки в частині стимулювання саморефлексії та самооцінки; естетизації освітнього процесу; цілісного впливу на афективну, мотиваційну, когнітивну та нейрофізіологічну особистісні сфери майбутніх магістрів музичного мистецтва; технологічності; саморегуляції сценічного хвилювання та стресостійкості; активізації мотивації до саморегуляції у вокально-виконавській діяльності.

Теоретичні положення дисертації Бянь Наньнань обґрунтованої вихідними позиціями наукових концепцій та публікацій з суміжних галузей знань, аналіз яких представлено у роботі логічно, послідовно та переконливо. Вдумливо упорядковано поняттєво-термінологічний апарат наукових пошуків стосовно підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції. Систематизовано широкий загал філософських, соціологічних, психолого-педагогічних та музикологічних праць, в яких у міждисциплінарному дискурсі висвітлено складність і багаторівневість феномена саморегуляції, що в сучасній науці трактується як інтегративна властивість і водночас динамічний процес свідомого й частково автоматизованого керування особистістю власними станами, поведінкою та

діяльністю відповідно до внутрішніх стандартів і соціальних вимог. Установлено, що в міждисциплінарному науковому полі концептуалізація феномену саморегуляції здійснюється в межах символічного інтеракціонізму, когнітивної психології, теорії діяльності, синергетики та психолого-педагогічних наукових пошуків, що дозволяє розглядати її як лад і взаємодію соціальних ролей та перцептивний контроль ідентичностей, як систему мотиваційних, когнітивних, емоційних і поведінкових механізмів, серед яких особливої ваги набувають самооцінка, самоконтроль, рефлексія та емоційна регуляція. Із позицій мистецької педагогіки саморегуляція постає необхідною умовою професійного становлення майбутнього фахівця художнього профілю, оскільки забезпечує узгодження внутрішніх ресурсів особистості з вимогами сценічно-виконавської діяльності та створює теоретичне підґрунтя для подальшої конкретизації поняття вокально-виконавської саморегуляції у структурі підготовки магістрів музичного мистецтва.

Обґрунтованими видаються положення стосовно сутнісного змісту і структури вокально-виконавської саморегуляції майбутніх магістрів музичного мистецтва в межах спеціально організованої підготовки у категоріальному полі музичної педагогіки. Встановлено, що вокальна підготовка майбутніх магістрів музичного мистецтва спрямована на формування цілісної системи професійних знань, умінь і навичок, які охоплюють техніку голосоутворення, інтонаційну точність, дихальну координацію, артикуляційну виразність та здатність до художньо-експресивної, емоційно переконливої інтерпретації вокальних творів. Зазначено, що стабільність і якість сценічного виконання визначаються не лише рівнем виконавської майстерності, а й здатністю вокаліста керувати власними психоемоційними станами та поведінковими реакціями у професійних умовах. Сформульовано положення стосовно вокально-виконавської саморегуляції як інтегративної властивості особистості, що поєднує свідомо організовану умотивовану систему внутрішньої активності з механізмами психофізіологічного, емоційного та когнітивного контролю. Визначено, що вона виступає ключовим модератором здатності майбутнього викладача вокалу самостійно конструювати програму власних дій і ефективно адаптуватися до мінливих та стресових умов сучасного соціокультурного середовища

Наукоємність дослідження підтверджується низкою застосованих теоретичних та емпіричних взаємоузгоджених методів, зокрема, комплексом загальнонаукових (аналіз, синтез, узагальнення, систематизація) та конкретнонаукових аналітичних методів (поняттєво-термінологічний, компаративний, порівняльно-зіставний аналіз), міждисциплінарного дискурсу та моделювання, за допомогою яких узагальнено наукові погляди стосовно феномену вокально-виконавської саморегуляції, обґрунтовано методичні засади підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції та відповідну модель.

Вдало підібрано емпіричні методи (педагогічне спостереження, метод експертної оцінки, анкетування) та використано педагогічний експеримент, завдяки чому апробовано авторську методіку. Застосовано статистичні

методи (метод математичної статистики – критерій Фішера (кутове перетворення Фішера)) задля обробки отриманих експериментальних даних.

Представлені результати експериментального дослідження, що включає попередній моніторинг, констатувальний та формувальний експерименти, засвідчили ефективність авторської методики підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що вперше: здійснено цілісне дослідження проблеми підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції; розкрито сутність поняття вокально-виконавської саморегуляції, потрактованої в річищі міждисциплінарності як інтегративної властивості особистості, що поєднує свідомо організовану умотивовану систему внутрішньої активності з механізмами психофізіологічного, емоційного та когнітивного контролю і виступає ключовим модератором здатності майбутнього викладача вокалу самостійно конструювати програму власних дій і ефективно адаптуватися до мінливих та стресових умов сучасного соціокультурного середовища; обґрунтовано структуру вокально-виконавської саморегуляції майбутніх магістрів музичного мистецтва, яка включає мотиваційно-інтенційний, пізнавально-пошуковий та рефлексивно-регулятивний складники; запропоновано модель методики підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції та розроблено стратегію її реалізації на основі взаємодоповнювальних наукових підходів (міждисциплінарному (наскрізному), аксіологічному, особистісному, антропологічному, праксеологічному, комунікативному, акмеологічному, синергетичному і холистичному) і відповідних методичних принципів, у підґрунтя якої покладено низку педагогічних умов (формування емоційно-вольової стійкості майбутнього виконавця в індивідуально-орієнтованому освітньому середовищі; спонукання магістрантів до пізнавально-пошукової активності у процесі індивідуалізованого осягнення прийомів вокально-виконавської саморегуляції; актуалізація художньо-технічної та психологічної автономності вокально-виконавської діяльності в ситуаціях публічного самовираження); розроблено критерії (ціннісно-вольовий, гностично-індивідуальний, контроль-но-рефлексивний) оцінки.

Уточнено: поняття вокальної підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва, що спрямована на формування цілісної системи професійних знань, умінь і навичок, які охоплюють техніку голосоутворення, інтонаційну точність, дихальну координацію, артикуляційну виразність та здатність до художньо-експресивної, емоційно переконливої інтерпретації вокальних творів.

Подальшого розвитку дістав діагностичний інструментарій оцінювання рівнів підготовленості майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції.

Про переконливість теоретичних положень свідчить широка наукова джерельна база дослідження, що складається зі 198 найменувань, з них 55 іноземними мовами.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в можливості застосування його теоретичних положень і практичних результатів в освітньому процесі мистецьких та педагогічних закладів освіти. Значний практичний потенціал має комплекс авторських творчих завдань і вправ щодо підвищення рівня підготовленості майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції. Представлена методика може бути застосована у підготовці майбутніх фахівців у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та 02 Культура і мистецтво. Означене стосується таких аспектів підготовки, як виконавська, практична та методична. Окремі теми можуть бути корисними при викладанні курсів, що стосуються методики викладання вокальних дисциплін

Достовірність результатів дослідження забезпечується методологічною обґрунтованістю основних положень дисертації, різноманітням та доведеною валідністю застосованих діагностичних методів, релевантних предмету меті й завданням дослідження, репрезентативністю вибірок респондентів, математично-статистичними розрахунками. Основні положення та висновки дослідження були оприлюднені у формі виступів і доповідей на конференціях різних рівнів: міжнародних – «Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства» (м.Одеса, 2022, 2023, 2024, 2025), «Регіональні, культурні, мистецькі та освітні практики» (м. Переяслав, 2023, 2024, 2025), «Відкрита наука сучасності: головна місія, напрями та інструменти, шляхи її розвитку» (Вінниця – Відень, 2025); на всеукраїнській науково-практичній конференції «Концептуальні засади розвитку мистецької освіти» (м. Хмельницький, 2024) та обговорювалися на засіданнях кафедри музичного мистецтва і хореографії ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (2023 – 2025 роки). Матеріали дослідження упроваджено в освітній процес Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Повнота викладення матеріалів у публікаціях. Основні теоретичні положення й результати дисертаційної роботи представлено в 11 публікаціях автора, з них – 3 статті у наукових фахових виданнях України, 8 праць апробаційного характеру, з яких 1 – у міжнародному виданні. Статті написані українською, китайською та англійською мовами.

Особистий внесок здобувача полягає у визначенні антропологічні засад підготовки майбутніх викладачів мистецького профілю до вокально-виконавської саморегуляції (Ніколаї, Г. Ю., Бянь Наньнань, 2023).

Під час обговорення було висловлено такі зауваження:

1. У дослідженні докладно висвітлений концепт саморегуляції, проте потребують розширеного викладу проблеми вокальної підготовки майбутніх

магістрів музичного мистецтва та питання підвищення їхньої педагогічної майстерності

2. З метою забезпечення чіткого і переконливого уявлення про діагностичний апарат дослідження, бажано схематично відтворити його (зокрема критерії та показники) в тексті у вигляді таблиць.

3. Робота не позбавлена певних граматичних недоліків у викладі тексту.

Дослідження Бянь Наньнань є ґрунтовним, самостійним, завершеним. Текст дисертації складений в науковому стилі, але має поодинокі орфографічні помилки, які треба виправити.

ВИСНОВОК

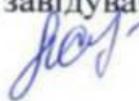
У дисертаційному дослідженні **Бянь Наньнань «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції»**, поданому на здобуття ступеня доктора філософії, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, представлено теоретичне обґрунтування та запропоноване нове розв'язання проблеми підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції та експериментально перевірену авторську методику, яку доцільно запроваджувана в цілісний процес вокальної підготовки здобувачів вищої мистецької освіти. Перспективність методики виявляється в гнучкому застосуванні методичних та інструктивних матеріалів різної складності, що уможливорює її застосування на різних рівнях освітніх рівнях.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті; переконливо розв'язані поставлені здобувачкою завдання, основні положення дисертації мають наукову новизну, теоретичну та практичну значущість. Обсяг та структура дисертації відповідає вимогам, що сформульовані відповідно до дисертацій, поданих на ступінь доктора філософії. Зміст, сутність теоретичного і методичного контенту дисертації повністю відповідає спеціальності спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Результати дисертації пройшли апробацію на восьми міжнародних і одній всеукраїнській науково-практичних конференціях; основні положення відображено в 11 публікаціях автора, з них – 3 статті у наукових фахових виданнях України, 8 праць апробаційного характеру, з яких 1 – у міжнародному виданні. Статті написані українською, китайською та англійською мовами.

Дисертація **Бянь Наньнань «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції»**, що подана на здобуття ступеня доктора філософії, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки є ґрунтовним, самостійним, завершеним науковим дослідженням; за новизною

постановки проблеми та її розв'язанням, практичною значущістю відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

Дисертація **Бянь Наньнань** «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції», обговорювалася 21 січня 2026 (протокол № 9) на розширеному засіданні кафедри музичного мистецтва і хореографії Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». За результатами обговорення прийнято рішення рекомендувати дисертацію **Бянь Наньнань** до захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Головуючий засідання кафедри
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри
музичного мистецтва і хореографії Людмила СТЕПАНОВА

експерт, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри музичного мистецтва
і хореографії Тетяна ОСАДЧА

експерт, кандидат педагогічних
наук, доцент, Наталя ТОЛСТОВА

учений секретар
кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри музичного мистецтва
і хореографії Наталя БАТЮК

